

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 17P/78/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124204975
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Johana Máčajová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2024:2124204975.1

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u otca, dieťa rodičov: otec – C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, a matka – matka: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X.XXXXXX XXX/X, G., zastúpená JUDr. Kristián Príhoda, advokát, so sídlom kancelárie Konštantínova 6, Prešov, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a .**

odôvodnenie:

1. Dňa 24.06.2024 bol Okresnému súdu Trnava doručený návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku matky s maloletým dieťaťom A. B., nar. XX.XX.XXXX. Matka žiada, aby bola oprávnená stretávať sa s maloletým synom, a to každý párnny víkend v mesiaci od piatka od 17:00 hod do nedele do 17:00 hod. a v období letných prázdnin od 22.07.2024 od 9:00 hod. do 04.08.2024 do 18:00 hod., s tým, že matka si vyzdvihne a odovzdá maloletého syna v jeho súčasnem bydlisku a otec je povinný maloletého syna na styk s matkou riadne pripraviť. Neodkladné opatrenie žiada matka nariadiť až do právoplatnosti rozhodnutia o úprave práv a povinností rodičov k maloletému v konaní sp. zn.17P/18/2024.

2. Matka svoj návrh odôvodnila tým, že od 15.02.2024 bol maloletý A. odňatý matke – navrhovateľke z osobnej starostlivosti a následne dňa 17.02.2024 bol fakticky odovzdaný do starostlivosti odporcu – otca, odkedy je zo strany odporcu absolútne a nekompromisne bránené navrhovateľke ako matke a všetkým rodinným príslušníkom zo strany matky, vrátane brata maloletého A. mať akýkoľvek kontakt – osobný, telefonicky, písomný či iný s maloletým A.. Vydané neodkladné opatrenie žiadnym spôsobom neobmedzuje práva navrhovateľky ako rodiča byť v kontakte / styku so svojim maloletým synom. Predmetné konanie / nekonanie prebieha výlučne z rozhodnutia odporcu. Navrhovateľka sa opakovane pokúšala o kontaktovanie maloletého syna formou SMS a telefonátov na telefónne číslo maloletého A., ako aj cez sociálnu sieť, ktoré boli odporcom zablokované. Odporca v celom rozsahu ignoruje a blokuje akúkoľvek snahu navrhovateľky o kontakt so synom A.. Navrhovateľka sa obrátila o pomoc aj na školu, ktorú toho času maloletý A. navštevuje – čo škola rovnako odignorovala. Navrhovateľka bola osobne so svojim starším synom A. v predmetnej škole za riaditeľom školy, ktorý sa primárne „zatajoval“ že aktuálne nie je v škole, pričom sa v škole nachádzal. Riaditeľ školy navrhovateľku nechcel za synom A. pustiť a umožnil osobný kontakt len jeho bratovi A. na obmedzený čas. Pri tomto kontakte dal v mene navrhovateľky syn A. maloletému A. peniaze ako vreckové. Navrhovateľka sa obrátila o pomoc na ÚPSVaR v Senici ako aj v Piešťanoch, pričom v oboch prípadoch rovnako bez odozvy či prehadzovania si povinností a zodpovednosti medzi týmito úradmi navzájom. Následne sa malo konať informatívne stretnutie rodičov, ktoré sa 30 minút pred jeho začatím zrušilo z dôvodu údajnej nepreukázanej práceneschopnosti odporcu, pričom odporca je evidovaný na úrade práce sociálnych vecí a rodiny ako uchádzač o zamestnanie. Následne bolo odročené pojednávanie tak na návrh navrhovateľky (nakoľko informatívne stretnutie – cochem je nevyhnutné), ako aj na návrh odporcu z dôvodu pretrvávajúcej práceneschopnosti. Následne je vytyčený termín pojednávania na mesiac 9/2024,

čo znamená, že minimálne do trvania tohto pojednávania odporca bude naďalej brániť navrhovateľke v akomkoľvek kontakte s maloletým synom A.. Za čas, kedy bol maloletý syn A. vo výlučnej starostlivosti navrhovateľky, nikdy nebránila v kontakte a styku maloletému A. s odporcom. Dňa 17.05.2024 mal A. narodeniny, navrhovateľka mu zabezpečila narodeninový darček a rovnako aj syn A. (brat maloletého A.). Tieto dary ale maloletému A. nemali možnosť odovzdať, nakoľko tomu bolo zabránené zo strany odporcu. Následne navrhovateľka kontaktovala ÚPSVaR za účelom umožnenia stretnutia maloletého A. so svojim starším bratom A.. Bolo umožnené, aby sa maloletý A. stretol so svojim starším H. A., bez prítomnosti matky, kde mu boli odovzdané narodeninové darčeky aj od matky. Na tomto stretnutí maloletý A. vyrozumel svojho brata A. o týchto zákazoch, ako aj o tom, že má zakázané komunikovať s celou rodinou navrhovateľky. Navrhovateľka má za to, že ide o hrubé porušovanie a obmedzovanie tak rodičovských práv, ako aj práv rodinných príslušníkov, ktoré sú priznávané nie len zákonom č. 36/2005 Z. z., ale aj ústavou SR, ako aj medzinárodnými zmluvami a inými európskymi či medzinárodnými právnymi predpismi. Matka zabezpečila maloletému A. tak doučovanie v novej škole, ako aj lekárske prehliadky, vyšetrenia či očkovania, na ktoré má maloletý A. nie len právo (očkovanie proti HPV), ale si to výlučne vyžaduje jeho zdravotný stav, ktorý navrhovateľka riešila už dlho predtým. Všetky tieto snahy vyšli na zmar, čo vyplýva z vyjadrenia zo dňa 02.05.2024. Podľa názoru navrhovateľky sú splnené podmienky pre využitie neodkladného opatrenia a navrhovateľka sa domáha úpravy styku v zmysle jej návrhu a aby bola otcovi maloletého A. uložená povinnosť pripraviť ho riadne na styk s matkou.

3. Na výzvu súdu sa k podanému návrhu matky vyjadril ÚPSVR Senica, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, uviedol, že dňa 02.07.2024 bol zrealizovaný pohovor s mal. A., ktorý sa dostavil v sprievode otca, počas pohovoru bol otec prítomný na chodbe ÚPSVaR Senica. Mal. A. uviedol: „Mama sa snaží ma kontaktovať, ale na telefóne som si ju zablokoval, lebo som sa nemohol sústrediť. Brat A. bol za mnou po mojich narodeninách, doniesol mi darčeky. Mama mi poslala peňaženku, tričko a šiltovku. Zo začiatku sme sa normálne rozprávali a potom začal hovoriť, že táto bil mamu a takéto veci. Ja si nepamätám, že by ju niekedy táto udrel. Aj starí rodičia z maminej strany mi telefonovali, povedali mi, že ma neprídu pozrieť, nemajú na to vraj čas. Ja nemám dôvod sa s ňou stretnúť, po tom všetkom čo mi spravila. Nemyslím len ten posledný incident, kvôli ktorému som u otca, ale aj kvôli viacerým veciam. Táto mi vôbec nebráni sa stretnúť s mamou. Ja sa nechcem s ňou stretnúť, láka ma, že mi kúpi počítač, ale ja už nič od nej nechcem. Nechcem sa s ňou naozaj stretnúť. Denne mi vulgárne škaredo nadávala. Ja ju nechcem vídať a ani sa s ňou stretnúť. Mám strach z nej, od malička ma bila, nadávala mi. Bila ma obuvákom a čo mala práve vtedy po ruke. Bila ma za to napríklad, že som zle upratal posteľ. Aj na A. bola v minulosti takáto. Teraz sa určite s ňou nechcem stretávať, do budúcnosti možno za prítomnosti otca, ale teraz určite nechcem sa s ňou stretávať. Táto je moja opora.“

4. Podľa § 2 ods. 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

5. Podľa § 2 ods. 2 CMP na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

6. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 326 ods. 2 CSP k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 327 CSP, ak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

11. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

12. Podľa § 328 ods. 2 druhá veta CSP o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326.

13. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Podľa § 329 ods. 2 CSP pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

15. Podľa § 360 ods. 1 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

17. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

18. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je teda riešiť urgentné situácie vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej spôsobil ujmu na právach niektorého z dotknutých účastníkov. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba zväčša predbežnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto dočasná úprava sa musí javiť ako naliehavá. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie, najlepší záujem maloletého dieťaťa. K vydaniu neodkladného opatrenia vo veciach starostlivosti o maloletých by mal súd pristúpiť, najmä ak je ohrozená výživa maloletého alebo nie je zabezpečená riadna starostlivosť o maloletého.

19. V danom prípade má súd za to, že návrh navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, keď v návrhu neuviedla také skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu práve neodkladným opatrením. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia má byť podľa matky skutočnosť, že od 17.02.2024 jej nie je umožnený styk s dieťaťom a že otec maloletého jej v styku zabraňuje a neumožňuje ho. Uvedené

skutočnosti o zabraňovaní styku otcom však navrhovateľka žiadnym spôsobom neosvedčila, zostali tak iba v rovine nepreukázaných a neosvedčených tvrdení. Uvádza taktiež, že otec starostlivosť o maloletého zanedbáva, nakoľko si maloletý A. výrazne zhoršil prospech, čím aj ohrozuje jeho budúcnosť, uvedené skutočnosti súd rovnako považuje za nepreukázané, zhoršené známky maloletého nie sú priamym dôkazom o zanedbávaní povinností otcom. Z výsluchu maloletého prostredníctvom UPSVR Senica bolo zistené, že otec mu nebráni sa stretnúť s mamou, ide o rozhodnutie maloletého vzhľadom na jeho predošlé zážitky zo spolužitia s matkou. Rovnako aj zablokovanie matky na telefóne bolo rozhodnutím maloletého A. a nie jeho otca, tak ako sa vyjadril samotný A. pri výsluchu, keď deklaroval, že nateraz sa s matkou nechce stretávať.

20. Pokiaľ ide o úpravu styku matky s maloletým dieťaťom, súd k tejto uvádza, že účelom neodkladného opatrenia je riešiť situáciu, ktorá neznesie odklad, pričom aj vzhľadom na okolnosti daného prípadu (odňatie maloletého zo starostlivosti matky z dôvodu nezvládania rodičovských kompetencií) je pre rozhodnutie o úprave styku potrebné vykonať riadne dokazovanie a celú vec skutkovo a právne vyhodnotiť v rámci konania vo veci samej. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia je tak neopodstatnený, nakoľko v danej veci absentuje potreba urgentnosti riešenia danej situácie.

21. Konajúci súd z úradnej činnosti zistil, že maloletý A. bol rozsudkom Okresného súdu Piešťany č.k. 13P/109/2014- 105 zo dňa 12.11.2014 zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný vyživovacou povinnosťou v sume 100 eur mesačne. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 17P/18/2024 vedené konanie vo veci úpravy práv a povinností rodičov k maloletému A. na návrh matky. Dňa 21.02.2024 bolo pod sp. zn. 17P/25/2024 na návrh ÚPSVR Piešťany nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd dočasne, do právoplatného skončenia konania o úprave práv a povinností vedenej na tunajšom súde pod spisovou značkou 17P/18/2024, zveril maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti otca. Dôvodom nariadenia neodkladného opatrenia bola tá skutočnosť, že matka maloletého A. nezvláda voči nemu svoje rodičovské povinnosti, vo výchove maloletého zlyháva, pre maloletého nevie zabezpečiť prostredie pre zdravý psychický aj fyzický vývoj, situácia v domácnosti matky je pre maloletého A. stresujúca, dokonca hraničiaca s jeho ohrozením. Návrh UPSVR Piešťany bol podaný po vykonanom šetrení v domácnosti otca maloletého, ako aj po zisťovaní na obci D., v ktorej otec žije.

22. Súd tak aj z uvedených dôvodov nepovažuje za opodstatnené a dôvodné vydať neodkladné opatrenie ohľadne úpravy styku v znení návrhu matky, a to za situácie, keď už aj z návrhu navrhovateľa v konaní sp. zn. 17P/25/2024 vyplývalo, že o maloletého A. matka- navrhovateľka v tomto konaní starostlivosť nezvládala, resp. správaním matky bolo dieťa viackrát ohrozené, jednak verbálnymi vulgárnymi vyhrážkami, ako aj naposledy priamym ohrozením nožom, pri ktorom incidente dňa 15.02.2024 zasahovala vo večerných hodinách aj hliadka OR PZ v Trnave. Obdobné negatívne správanie matky voči maloletému bolo zistené aj v minulosti; stalo sa, že maloletého zbila (napr. obuvákom), vulgárne mu nadávala (zápisnica z výsluchu maloletého zo dňa 16.02.2024), pričom maloletý pri výsluchu vyjadril o seba obavu, mal strach, nechcel v žiadnom prípade s matkou zostať, tvrdenia podložil i nahrávkami, v ktorých mu matka vulgárne a dehonestujúco nadáva. Obdobné skutočnosti boli zistené aj UPSVR Senica v rámci vyjadrenia sa k predmetnému návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Na úpravu styku matky s maloletým je nutné vykonať dokazovanie k tomu, aká úprava je pre maloletého najvhodnejšia, vrátane konečného rozhodnutia o tom, komu bude maloletý zverený do osobnej starostlivosti. Súd dáva do pozornosti, že vo veci je aktuálne nariadený termín pojednávania v septembri 2024, pričom rodičia sa predtým podrobia informatívnemu stretnutiu prostredníctvom modelu Cochem, na ktorom sa majú možnosť formou rodičovskej dohody o sporných veciach dohodnúť.

23. Súd tak aktuálne nemá preukázané (osvedčené) žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletého dieťaťa alebo maloleté dieťa samotné je ohrozené, alebo by mu hrozila závažná ujma, ak neodkladné opatrenie nebude nariadené, pričom pre rozhodnutie súdu je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia. Záverom súd dodáva, že akýkoľvek zásah súdu do úpravy osobnej starostlivosti o maloleté dieťa a styku s ním v tomto štádiu konania, bez možnosti podrobného skúmania, bez osvedčenia existencie urgentnej situácie odôvodňujúcej okamžitý zásah súdu, nepovažuje za súladný so záujmom maloletého, najmä s poukazom na možnosť úpravy rozhodnutím súdu vo veci samej.

24. Po posúdení danej veci a s poukazom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že na nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle návrhu matky nie sú splnené zákonné predpoklady, keď súd nemal preukázané (osvedčené) skutočnosti takej intenzity, ktoré by mohli mať na život, zdravie, telesný a citový vývin maloletého nepriaznivý vplyv, alebo skutočnosti, že by dieťa utrpelo, prípadne by mu hrozila nejaká ujma v prípade, ak neodkladné opatrenie nebude nariadené, a teda sa neosvedčila potreba okamžitého riešenia situácie dočasnou úpravou pomerov navrhnutou matkou, a preto súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d), m) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.